

Bruksela, dnia 14.8.2023 r.
COM(2023) 486 final

2023/0298 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na 14. sesji Konferencji Stron Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt w odniesieniu do propozycji różnych stron dotyczących poprawek do załączników do tej Konwencji

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na 14. sesji Konferencji Stron Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt („Konwencja”) w związku z przewidywanym przyjęciem decyzji dotyczących wprowadzenia poprawek do załączników do Konwencji.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt ma na celu ochronę lądowych, morskich i ptasich gatunków wędrownych na całym obszarze ich występowania. Jest ona traktatem międzyrządowym zawartym pod egidą Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, dotyczącym ochrony dzikiej fauny i siedlisk w skali globalnej. Gatunki wędrowne objęte ochroną wymieniono w załączniku I (gatunki zagrożone) oraz załączniku II (gatunki objęte porozumieniami) do Konwencji. Konwencja weszła w życie 1 listopada 1983 r.

Unia Europejska jest stroną Konwencji¹. Wszystkie państwa członkowskie są stronami tej Konwencji.

2.2. Konferencja Stron

Konferencja Stron jest głównym organem decyzyjnym Konwencji. Jej uprawnienia są wymienione w art. VII Konwencji, w tym uprawnienie do przeprowadzania oceny stanu zachowania gatunków wędrownych i w konsekwencji do wprowadzania zmian do załączników I i II do Konwencji. Podjęcie decyzji na sesji Konferencji Stron wymaga większości dwóch trzecich głosów obecnych i głosujących stron, o ile Konwencja nie stanowi inaczej.

14. sesja Konferencji Stron odbędzie się w Samarkandzie (Uzbekistan) na początku 2024 r.

2.3. Planowane akty Konferencji Stron

Podczas 14. sesji Konferencja Stron ma przyjąć decyzje dotyczące poprawek do załączników do Konwencji („planowane akty prawne”).

Celem planowanych aktów prawnych jest wprowadzenie poprawek do załączników I i II do Konwencji, jak przewidziano w art. XI Konwencji.

Zgodnie z art. III Konwencji załącznik I do konwencji zawiera wykaz zagrożonych gatunków wędrownych, w odniesieniu do których strony będące państwami zasięgu występowania przedmiotowych gatunków podejmują różne środki ochrony i wydają zakaz pozyskiwania zwierząt należących do takich gatunków.

Art. IV Konwencji stanowi, że w załączniku II wymienia się gatunki wędrowne posiadające nieodpowiedni stan zachowania, co do których istnieje potrzeba zawarcia międzynarodowych porozumień w celu ich ochrony i zarządzania, jak również te, których stanowi zachowania znaczną korzyść mogłaby przynieść współpraca międzynarodowa nawiązana drogą porozumienia międzynarodowego. Jeżeli wymagają tego okoliczności, gatunek wędrowny może zostać wymieniony zarówno w załączniku I, jak i załączniku II.

¹ Decyzja Rady 82/461/EWG z dnia 24 czerwca 1982 r. w sprawie zawarcia Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Dz.U. L 210 z 19.7.1982, s. 10).

Zgodnie z art. XI Konwencji każda ze stron może zgłosić propozycję poprawki. Poprawka wprowadzona do załączników wchodzi w życie w odniesieniu do wszystkich stron po upływie dziewięćdziesięciu dni od sesji Konferencji Stron, na której została przyjęta, z wyjątkiem tych stron, które zgłosiły zastrzeżenia.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

W odniesieniu do 14. sesji Konferencji Stron Konwencji i zgodnie z decyzją Rady (UE) 2023/1034 z dnia 22 maja 2023 r.² Unia zaproponowała wprowadzenie do Konwencji następujących poprawek:

poprawka do załącznika I do Konwencji celem włączenia do niego populacji morswina zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*).

Pozostałe strony Konwencji przedłożyły wnioski z propozycją poprawki do załącznika I w celu uwzględnienia następujących gatunków i podgatunków: *Lynx lynx balcanicus*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*, populacja *Gypaetus barbatus meridionalis* i *Carcharias taurus* z Afryki Południowej, populacja *Glaucostegus cemiculus* z Morza Śródziemnego, populacja *Aetomylaeus bovinus* z Morza Śródziemnego, populacja *Rhinoptera marginata* z Morza Śródziemnego.

Pozostałe strony Konwencji przedłożyły wnioski z propozycją poprawki do załącznika II w celu uwzględnienia następujących gatunków: *Lynx lynx*, *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*, *Aetomylaeus bovinus*, *Rhinoptera marginata*, *Brachyplatystoma rousseauxii*, *Brachyplatystoma vaillantii*.

Rada powinna zatem podjąć decyzję w celu ustalenia stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii na 14. sesji Konferencji Stron w odniesieniu do wszystkich propozycji poprawek.

Unia powinna poprzeć wszystkie wyżej wymienione propozycje, ponieważ są one naukowo uzasadnione i zgodne z zobowiązaniem Unii do współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony różnorodności biologicznej. Obejmuje to także rozważenie sposobów najlepszego wykorzystania dostępnych informacji naukowych, tak aby pod uwagę były brane zarówno cechy biologiczne, jak i biologiczne punkty odniesienia dla połowów.

Dodanie tych gatunków do załącznika I lub II do Konwencji zgodnie z wnioskami zawierającymi propozycje nie wymagałoby żadnych zmian w prawie Unii, z wyjątkiem włączenia *Carcharias taurus* do załącznika I, populacji *Aetomylaeus bovinus* z Morza Śródziemnego do załącznika I oraz populacji *Rhinoptera marginata* z Morza Śródziemnego do załącznika I, ponieważ obecny poziom ochrony tych gatunków w Unii nie spełnia wymogów art. III ust. 5 Konwencji.

Ryś euroazjatycki (*Lynx lynx*) jest objęty unijną dyrektywą siedliskową³. Należy poprzeć dodanie tego gatunku do załącznika II oraz podgatunku *Lynx lynx balcanicus* do załącznika I do Konwencji.

Państwa członkowskie Unii nie są państwami zasięgu w odniesieniu do gatunków i podgatunków *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*,

² Decyzja Rady (UE) 2023/1034 z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie złożenia w imieniu Unii Europejskiej, propozycji poprawki do załącznika I do Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt w związku z czternastą sesją Konferencji Stron, Dz.U. L 139 z 26.5.2023, s. 47.

³ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

Gypaetus barbatus meridionalis, dlatego dodanie tych gatunków i podgatunków do załącznika I do Konwencji nie wymagałoby żadnych zmian w prawie Unii.

Państwa członkowskie Unii nie są państwami zasięgu w odniesieniu do gatunków *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, dlatego dodanie tych gatunków do załącznika II do Konwencji nie wymagałoby żadnych zmian w prawie Unii.

Gatunek *Glaucostegus cemiculus* jest objęty ścisłą ochroną na mocy konwencji barcelońskiej⁴. Ponadto zatrzymywanie tego gatunku na statkach rybackich jest zakazane na mocy rozporządzenia (UE) nr 1343/2011⁵. W związku z tym należy poprzeć dodanie tego gatunku do załącznika II do Konwencji, a także dodanie populacji tego gatunku z Morza Śródziemnego do załącznika I do konwencji.

Gatunki *Brachyplatystoma rousseauxii* oraz *Brachyplatystoma vaillantii* występują wyłącznie na terytorium Gujany Francuskiej, gdzie unijne przepisy prawa dotyczące ochrony przyrody nie mają zastosowania. Należy poprzeć dodanie tych gatunków do załącznika II do Konwencji.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na podstawie prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁶.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Konferencja Stron jest organem utworzonym przez konwencję, a mianowicie Konwencję o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt.

Akty, które mają zostać przyjęte przez Konferencję Stron, stanowią akty mające skutki prawne. Planowane akty prawne będą wiążące na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. XI Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt.

Planowane akty prawne nie uzupełniają ani nie zmieniają ram instytucjonalnych Konwencji.

Proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 218 ust. 9 TFUE.

⁴ Konwencja o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1343/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie niektórych przepisów dotyczących połowów na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego) oraz zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 w sprawie środków zarządzania zrównoważoną eksploatacją zasobów rybołówstwa Morza Śródziemnego. Dz.U. L 347 z 30.12.2011, s. 44, tekst skonsolidowany z 10.7.2019.

⁶ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu prawnego, w którego kwestii ma zostać zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt prawny ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanych aktów prawnych odnoszą się do polityki ochrony środowiska.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 192 ust. 1 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU PRAWNEGO

Ponieważ akty prawne Konferencji Stron zmieniają załączniki I i II do Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, należy opublikować je w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* po ich przyjęciu.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na 14. sesji Konferencji Stron Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt w odniesieniu do propozycji różnych stron dotyczących poprawek do załączników do tej Konwencji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1, w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt („Konwencja”) została zawarta przez Unię decyzją Rady 82/461/EWG⁷ i weszła w życie w dniu 1 listopada 1983 r.
- (2) Zgodnie z art. XI konwencji Konferencja Stron Konwencji („Konferencja Stron”) może przyjąć decyzje dotyczące poprawek do załączników do Konwencji.
- (3) Podczas 14. sesji, odbywającej się na początku 2024 r., Konferencja Stron ma przyjąć decyzje dotyczące poprawek do załączników do Konwencji.
- (4) Należy ustalić stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w ramach Konferencji Stron, ponieważ decyzje dotyczące poprawek do załączników do Konwencji będą wiążące dla Unii.
- (5) Unia przedłożyła wniosek z propozycją włączenia populacji morświna z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*), do załącznika I do Konwencji. Unia powinna poprzeć własny wniosek. Ta proponowana poprawka nie wymagałaby żadnych zmian w prawie Unii.
- (6) Inne strony przedłożyły wnioski z propozycjami włączenia *Lynx lynx balcanicus*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*, populacji *Gypaetus barbatus meridionalis* i *Carcharias taurus* z Afryki Południowej, populacji *Glaucostegus cemiculus* z Morza Śródziemnego, populacji *Aetomylaeus bovinus* z Morza Śródziemnego i populacji *Rhinoptera marginata* z Morza Śródziemnego do załącznika I oraz włączenia *Lynx lynx*, *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*, *Aetomylaeus bovinus*, *Rhinoptera marginata*, *Brachyplatystoma rousseauxii*, *Brachyplatystoma vaillantii* do załącznika II do Konwencji.
- (7) Unia powinna poprzeć wszystkie wyżej wymienione propozycje, ponieważ są one naukowo uzasadnione, zgodne z unijnymi zobowiązaniami do współpracy

⁷ Decyzja Rady 82/461/EWG z dnia 24 czerwca 1982 r. w sprawie zawarcia Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Dz.U. L 210 z 19.7.1982, s. 10).

międzynarodowej na rzecz ochrony różnorodności biologicznej zgodnie z art. 5 Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej, a także zgodnie z decyzjami podjętymi na Konferencji Stron tej Konwencji.

- (8) Wnioski z propozycjami włączenia gatunku *Carcharias taurus* oraz populacji *Aetomylaeus bovinus* i *Rhinoptera marginata* z Morza Śródziemnego do załącznika I do Konwencji wymagałyby zmiany w prawie Unii, ponieważ obecny poziom ochrony w Unii nie spełnia wymogów art. III ust. 5 Konwencji. W związku z tym Komisja, w imieniu Unii, ma zgłosić zastrzeżenie zgodnie z art. XI ust. 6 konwencji w odniesieniu do włączenia tych gatunków do załącznika I.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na 14. sesji Konferencji Stron, jest następujące:

- 1) należy poprzeć włączenie do załącznika I następujących gatunków lub podgatunków:
 - 1) *Lynx lynx balcanicus*,
 - 2) *Pelecanus thagus*,
 - 3) *Pluvianellus socialis*,
 - 4) populacji *Gypaetus barbatus meridionalis* z Afryki Południowej,
 - 5) populacji *Phocoena phocoena* z Bałtyku Właściwego,
 - 6) *Tursiops truncatus gephyreus*,
 - 7) populacji *Glaucostegus cemiculus* z Morza Śródziemnego,
- 2) należy poprzeć włączenie do załącznika I, pod warunkiem zgłoszenia zastrzeżenia przez Komisję w imieniu Unii, następujących gatunków:
 - 1) *Carcharias taurus*,
 - 2) populacji *Aetomylaeus bovinus* z Morza Śródziemnego,
 - 3) populacji *Rhinoptera marginata* z Morza Śródziemnego,
- 3) należy poprzeć włączenie do załącznika II następujących gatunków:
 - 1) *Lynx lynx*,
 - 2) *Felis manul*,
 - 3) *Lama guanicoe*,
 - 4) *Tursiops truncatus gephyreus*,
 - 5) *Pelecanus thagus*,
 - 6) *Carcharias taurus*,
 - 7) *Glaucostegus cemiculus*,
 - 8) *Aetomylaeus bovinus*,
 - 9) *Rhinoptera marginata*,
 - 10) *Brachyplatystoma rousseauxii*,

11) *Brachyplatystoma vaillantii*.

Artykuł 2

W zależności od przebiegu 14. sesji Konferencji Stron Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt przedstawiciele Unii, w porozumieniu z państwami członkowskimi, mogą uzgodnić doprecyzowanie stanowiska, o którym mowa w art. 1, podczas organizowanych na miejscu posiedzeń koordynacyjnych, bez kolejnej decyzji Rady.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*